

informatie voor de pers

Weekblad nr.22/90

2-9 juli 1990

I N H O U D

- Blz. 2 : EUROPA DER BURGERS : vrije vestiging in de hele EG
Vanaf 1992 ook voor studenten, gepensioneerden en renteniers.
- Blz. 2 : EUROPA DER BURGERS : akkoord van Schengen voorloper van "1992"
Benelux, Frankrijk en Duitsland gaan grenscontroles opheffen.
- Blz. 4 : TRANSPORT : goedkoper vliegen
Per 1 november zouden de luchtvaarttarieven kunnen dalen.
- Blz. 5 : CONSUMENTEN : levensverzekeringen zonder grenzen
Een "Europese wet" die de verzekerde meer keuze geeft.
- Blz. 6 : INTERNE MARKT : opheffing van laatste douaneformaliteiten voor goederen
Een flinke stap nader tot het Europa zonder grenzen.
- Blz. 6 : ASIELRECHT : elf EG-landen ondertekenen een conventie
Gemeenschappelijke principes bij de behandeling van vluchtelingen.
- Blz. 7 : TRANSPORT : te veel handbagage in vliegtuigen
Op dit punt bestaan er geen internationale voorschriften.
- Blz. 8 : MILIEU : wrede vallen voor pelsdieren
EG-Commissie wil het gebruik op wereldschaal tegengaan.
- Blz. 9 : INFLATIE : gematigde stijging in mei
Maar enorme verschillen tussen de lidstaten.

Postkantoor : Brussel X

EUROPA DER BURGERS : vrije vestiging in de hele EG

Vanaf 1992 ook voor studenten, gepensioneerden en renteniers.

Eind 1991 krijgen studenten, gepensioneerden en renteniers eindelijk dezelfde rechten als alle andere Europese burgers in die zin dat ook zij zich dan vrij mogen vestigen in het EG-land van hun keuze. Dit is het gevolg van het feit dat de Minister-raad op 20 juni drie "Europese wetten" heeft aangenomen waarbij het vestigingsrecht van deze drie categorieën wordt geregeld. Maar aan hun vestiging zijn toch nog bepaalde voorwaarden verbonden. Om te beginnen moet men een ziekteverzekering hebben. De lidstaten willen hiermee vermijden dat EG-burgers zonder werk bij hen komen wonen om van het sociale verzekeringsstelsel te profiteren.

De studenten hebben een speciale verblijfskaart nodig die elk jaar verlengd moet worden. Om die te krijgen moeten zij ingeschreven staan bij een onderwijsinstelling om er --in de ruimste zin van het woord-- een beroepsopleiding te volgen en ze moeten aan de autoriteiten van het gastland verklaren over voldoende middelen te beschikken om in hun levensonderhoud te voorzien.

Gepensioneerden en renteniers ontvangen een verblijfskaart die vijf jaar geldig is en daarna verlengd kan worden. De lidstaten mogen van deze mensen eisen dat zij het bewijs leveren een pensioen, een lijfrente of andere bronnen van inkomsten te hebben die hen in staat stellen te leven zonder een beroep te moeten doen op sociale bijstand.

EUROPA DER BURGERS : akkoord van Schengen voorloper van "1992"

Benelux, Frankrijk en Duitsland gaan grenscontroles opheffen.

Als alles goed gaat kan men op 1 januari 1992 zonder controles de grens tussen de Beneluxlanden, Frankrijk en het herenigd Duitsland passeren. De regeringen van die vijf landen hebben op 19 juni te Schengen in Luxemburg een akkoord ondertekend waarbij de controle op personen aan hun gemeenschappelijke grenzen wordt afgeschaft. Het akkoord treedt in werking zodra de vijf parlementen het geratificeerd hebben. De regeringen hopen dat dat op 1 januari 1992 zal zijn, dat wil zeggen precies een jaar voordat in de hele Europese Gemeenschap de grenscontroles worden afgeschaft.

.../...

De vijf landen van de "groep-Schengen" hebben met deze ondertekening, met enige vertraging, aangetoond trouw te zijn aan hun rol van voorloper die zij op 14 juni 1985 in het kleine Luxemburgse plaatsje Schengen op zich hadden genomen. Op die datum besloten ze namelijk om per 1 juli 1985 de zogenaamde "groene schijf" in te voeren die op de voorruit van een auto geplakt moest worden om het passeren van hun gemeenschappelijke grenzen gemakkelijker te maken. Tegelijkertijd hebben ze toen beloofd op 1 januari 1990 --drie jaar eerder dan de Twaalf-- alle controles aan hun gemeenschappelijke grenzen af te schaffen.

Zoals men weet konden de vijf hun belofte niet nakomen omdat de problemen ingewikkelder waren dan ze aanvankelijk hadden gedacht en ook omdat de onvoorziene gebeurtenissen in Oost-Duitsland voor verdere complicaties zorgden. Nu zal het huidige Oost-Duitsland door de hereniging van de beide Duitslanden kunnen profiteren van de afschaffing van de controles op personen zonder dat dit problemen schept voor de andere landen in de groep. Met een flinke vertraging --de ondertekening had oorspronkelijk half december 1989 plaats moeten vinden-- is de conventie dan toch nog ondertekend.

Maar voor het zover was moesten de vijf landen overeenstemming bereiken over een hele serie vraagstukken die met veiligheid te maken hebben. Ze zijn overeengekomen hun buitengrenzen doeltreffend te bewaken en in Straatsburg een informatiesysteem op te zetten dat de politiediensten van de vijf landen in staat stelt snel inlichtingen uit te wisselen waarbij de privacy van particulieren beschermd wordt. Verder zijn er afspraken gemaakt over de handel in verdovende middelen en vuurwapens, het asielrecht en het uitwijzen van ongewenste vreemdelingen. Ook werd besloten dat elk der vijf landen de door hun vier partners verstrekte visa zullen erkennen.

Dit wil echter nog niet zeggen dat nu alle problemen zijn opgelost en dat de controleposten aan de gemeenschappelijke binnengrenzen van de vijf landen over 18 maanden zullen verdwijnen. Er blijven nog de controles op goederen evenals kwesties die verband houden met de BTW en de veterinaire en sanitaire verordeningen. Maar deze problemen worden door de Twaalf behandeld in het kader van "1992". Ondertussen heeft de Europese Commissie de vijf van Schengen hartelijk gefeliciteerd en de hoop uitgesproken dat hun initiatief een aansporing zal zijn voor de Twaalf. Inmiddels heeft Italië zich reeds kandidaat gesteld voor toetreding tot de groep en ook Spanje heeft verklaard belangstelling te hebben.

TRANSPORT : goedkoper vliegen

Per 1 november zouden de luchtvaarttarieven kunnen dalen.

Wordt het vliegen eindelijk goedkoper ? Vele deskundigen geloven dat na de goedkeuring van de Ministerraad van het "tweede pakket" maatregelen de luchtvaart in de Gemeenschap geleidelijk aan geliberaliseerd kan worden. De nieuwe schikkingen die in ieder geval voor 1 november in werking treden hebben voornamelijk betrekking op de tarieven en de toegang tot de markt en vormen de laatste etappe voor de algehele liberalisatie die voorzien is voor 1993.

De voorziene tariefdaling zal aanvankelijk ongeveer 5% bedragen en vervolgens oplopen tot 15 à 20% ook al blijft bij dit soort voorspellingen voorzichtigheid geboden. In ieder geval betekent het winst voor de consument, aldus EG-commissaris Karel Van Miert die in de Europese Commissie verantwoordelijk is voor transport en consumentenbescherming.

De aangenomen maatregelen geven de luchtvaartmaatschappijen meer vrijheid om nieuwe luchtlijnen te openen en hun capaciteit uit te breiden. Zo bijvoorbeeld was het aandeel van een luchtvaartmaatschappij in een luchtlijn vroeger 50%, thans is het 40% maar later dit jaar wordt het 32% en volgend jaar zal het 25% bedragen en tegen 1993 moeten deze quota geheel verdwijnen. De "vijfde vrijheid", dat wil zeggen het recht om tijdens een vlucht passagiers op te nemen of te ontschepen bijvoorbeeld op de lijn Londen-Frankfort-Venetië, wordt verhoogd van de huidige 30% van de capaciteit van een vliegtuig tot 50%. De uitzonderingen voor Spaanse, Italiaanse, Deense en Ierse luchthavens zijn opgeheven. Zij blijven slechts bestaan voor de Griekse eilanden en de Azoren terwijl er om technische redenen aan Porto een tijdelijke ontheffing is verleend.

De Twaalf zijn verder overeengekomen om vanaf 1992 nieuwe lijnen te openen die door meerdere maatschappijen van eenzelfde lidstaat geëxploiteerd zullen worden op voorwaarde dat op de betreffende route jaarlijks minimaal 100.000 passagiers worden vervoerd en 600 vluchten plaatsvinden.

Wat de tarieven betreft hebben de ministers drie "prijszones" aangegeven waarmee de luchtvaartmaatschappijen kunnen spelen : de normale zone waarvan de prijzen kunnen fluctueren tussen de 95% en 105% van de referentieprijs en dat is de normale prijs in de economy class; het verminderd tarief met reducties gaande

tot 20% van het gewone tarief; en het sterk verminderde tarief met reducties die tot 70% kunnen gaan.

De liberalisering van de burgerluchtvaart gaat dus gestaag verder terwijl de bezwaren van bepaalde landen een voor een verdwijnen. Toch blijft er nog wel wat voorbehoud bestaan. Zo heeft Frankrijk verkregen dat het begrip openbare dienst nog erkend wordt en eventueel als argument gebruikt kan worden om nieuwkomers de toegang tot nieuwe luchtlijnen te ontzeggen. Ook met Spanje en andere zuidelijke landen die het steunden is een compromis bereikt om de quota die aan een luchtvaartmaatschappij worden toegekend bij de verdeling van bilateraal verkeer niet onder de 35/36% te laten zakken (in plaats van de 32,5%).

CONSUMENTEN : levensverzekeringen zonder grenzen

Een "Europese wet" die de verzekerde meer keuze geeft.

Vanaf 1 januari 1993 kunnen de burgers van de Europese Gemeenschap overal in de EG een levensverzekering afsluiten, ook zelfs met een maatschappij die in hun eigen land geen kantoren heeft. De "Europese wet" die op 20 juni door de Ministerraad werd goedgekeurd geeft de consument op deze wijze een enorme keuze.

Mensen die zich willen verzekeren kunnen zich rechtstreeks tot een verzekeringsmaatschappij in een ander EG-land richten of ze kunnen in hun eigen land een verzekeringsmakelaar in de arm nemen die dan het contact met de buitenlandse maatschappij tot stand brengt. Om de consument te beschermen geeft de nieuwe wet --die nog door het Europees Parlement moet worden goedgekeurd-- hem enige bedenktijd. Gedurende deze periode kan hij het verzekeringscontract opzeggen. En als de consument het contract afsluit via een makelaar is dat alleen maar geldig wanneer hij een speciale verklaring heeft ondertekend. Deze laatste bepaling kan overigens nog worden uitgesteld tot eind 1995 door landen die hun nationale wetgeving nog moeten aanpassen om de competentie en onafhankelijkheid van de makelaars te garanderen, hetgeen dan weer een andere manier is om de consument te beschermen. Belastingen die op de verzekering betaald moeten worden zijn altijd die van het land van inwoning van de verzekerde.

INTERNE MARKT : opheffing van laatste douaneformaliteiten voor goederen

Een flinke stap nader tot het Europa zonder grenzen.

Dertig maanden voor de opening van de enkelvoudige markt beginnen de grenzen af te brokkelen. Op 20 juni besloot de Minister-raad tot afschaffing van de laatste douanepaperassen die bij het vervoer van goederen aan de binnengrenzen getoond moeten worden. De door de ministers goedgekeurde "Europese wet" --die nog door het Europees Parlement moet worden aangenomen-- zal tientallen miljoenen formulieren doen verdwijnen wanneer zij op 1 januari 1993 in werking treedt. De opheffing van deze formaliteiten geldt zowel voor goederen die afkomstig zijn uit de EG-landen als voor die uit derde landen. Voor deze laatste zullen de douaneformaliteiten verricht worden in het land van aankomst van de goederen. De Europese ondernemingen zullen door deze wet belangrijke besparingen kunnen realiseren.

ASIELRECHT : elf EG-landen ondertekenen een conventie

Gemeenschappelijke principes bij de behandeling van vluchtelingen.

Vluchtelingen die heen en weer geslingerd worden van het ene EG-land naar het andere en die maanden lang in het onzekere verkeren of ze mogen blijven, dat is een toestand die niemand bevredigt. De "echte" vluchteling leeft voortdurend in een gevaarlijke onzekerheid en de "valse" blijft lang genoeg in de Gemeenschap om een uitwijzing moeilijk te maken. Met een beetje geluk zullen kandidaat-vluchtelingen vanaf het volgend jaar de garantie krijgen dat hun asielaanvraag door een lidstaat van de Europese Gemeenschap zal worden onderzocht. De ministers van elf lidstaten hebben op 15 juni in die zin een conventie getekend en gehoopt wordt dat het twaalfde land, Denemarken, dat ook nog voor het einde van het jaar zal doen.

De conventie bepaalt de criteria voor het aanwijzen van het EG-land dat de aanvraag moet onderzoeken. Het land in kwestie is verplicht de vluchteling een definitief antwoord te geven. Dit verhindert andere lidstaten echter niet de aanvraag ook in overweging te nemen indien zij dat willen. De elf landen hebben eveneens besloten elkaar wederzijds op de hoogte te brengen van hun procedures en hun beleid op het gebied van asielrecht alsmede over individuele gevallen waarbij het privé-leven van de vluchteling gerespecteerd wordt. Met het oog op de enkelvoudige markt van na 1992 hopen de elf landen op deze wijze hun verschillende opvattingen van de vluchtelingenproblematiek nader tot elkaar te brengen.

TRANSPORT : te veel handbagage in vliegtuigen

Op dit punt bestaan er geen internationale voorschriften.

Omdat men na een vlucht met een vliegtuig bij aankomst vaak heel lang op zijn bagage moet wachten houden steeds meer mensen hun bagage bij zich in de cabine. Dit gebeurt vooral op korte trajecten en het resultaat is dat vliegtuigcabines beginnen te lijken op die ouderwetse autobussen die in sommige landen op marktdag bepakte en bezakte kopers en verkopers van het ene dorp naar het andere vervoerden.

De Duitse Europarlementariër Otto Habsburg is van mening dat al die koffertjes, tassen en pakjes onder en tussen de zitplaatsen wel eens heel gevaarlijk kunnen zijn wanneer het toestel in de haast ontruimd moet worden. Daarom heeft hij de Europese Commissie gevraagd er bij de luchtvaartmaatschappijen op aan te dringen de IATA-(International Air Transport Association) voorschriften om niet meer dan een stuk handbagage en dan nog van beperkte afmeting, mee te nemen in de cabine, te respecteren.

Maar bij nader onderzoek bleek tot ieders grote verbazing dat er helemaal geen IATA-voorschrift betreffende het gewicht, de afmeting en het aantal stukken bagage dat door passagiers in de cabine van vliegtuigen mag worden meegenomen, bestaat. Naar uit het antwoord van EG-transportcommissaris Karel Van Miert bleek heeft schijnbaar elke luchtvaartmaatschappij en elke luchthaven zo zijn eigen regels en voorschriften. De heer Van Miert was het met de vragensteller eens dat het uit veiligheidsoverwegingen beter zou zijn als er op dit gebied uniforme maatregelen genomen zouden worden. Dergelijke maatregelen zouden ook een verbetering van de behandeling van de ingeschreven bagage noodzakelijk maken. De Europese Commissie financiert reeds bepaalde onderzoeken betreffende de veiligheid van cabines waarvan de resultaten van invloed zullen zijn op de eventuele initiatieven die de Commissie op dit gebied gaat nemen.

MILIEU : wrede vallen voor pelsdieren

EG-Commissie wil het gebruik op wereldschaal tegenaan.

Van oudsher heeft de mens geprobeerd in het wild levende dieren met allerlei soorten vallen, klemmen en voetangels te vangen. Daarbij trok men zich weinig aan van het vaak langdurige en zeker onnodige lijden van de viervoetige of gevleugelde slachtoffers. Want talrijke van deze vangmethoden munten uit door bijzondere wreedheid jegens de dieren.

Iemand die zich het lot van deze dieren bijzonder aantrekt is de Britse Europarlementariër James Ford die over dit onderwerp reeds verscheidene schriftelijke vragen heeft gesteld aan de Europese Commissie. Hierop werd uit naam van de Commissie geantwoord door milieu-commissaris Carlo Ripa di Meana die zei dat het zoeken naar een pijnloze val wellicht een utopie is maar dat de Commissie reeds bewezen heeft niet onverschillig te zijn t.o.v. het lijden van de dieren en de verzoeken van het Parlement. Zij heeft dan ook onmiddellijk na een desbetreffend verzoek van het Parlement maatregelen genomen om de meest wrede vangmethoden tegen te gaan en in haar voorstel voor een richtlijn voor de bescherming van de natuurlijke en semi-natuurlijke habitat en van wilde fauna en flora en heeft zij de produktie en verkoop van klemmen en zelfsluitende strikken verboden. Andere maatregelen worden eveneens overwogen teneinde het gebruik van wrede vangmethoden op wereldschaal tegen te gaan.

Het Parlement had graag gezien dat de Commissie het merken van bont afkomstig van dieren die met klemmen gevangen zijn verplicht zou stellen. De Commissie heeft de mogelijkheid hiervan uitvoerig onderzocht maar is tot de slotsom gekomen dat het niet doenlijk is. Ten eerste omdat er praktisch geen enkele manier bestaat om te weten waar het bont vandaan komt zodra het vel van een dier is gestroopt en ten tweede omdat een uit bont gemaakt kledingstuk uit wel 30 tot 150 vellen van verschillende herkomst kan bestaan en het probleem zich stelt te weten vanaf welk percentage men het kledingstuk van een merkteken moet voorzien. De criteria die voor het markeren gehanteerd worden

zouden dus noodzakelijkerwijze zeer arbitrair zijn waardoor bepaalde kledingstukken het risico lopen op oneerlijke wijze in diskrediet gebracht te worden. Daarom is het beter het kwaad bij de wortel aan te pakken en, zoals de Commissie voorstelt, de import te verbieden van bepaalde bontsoorten uit landen waar met name genoemde diersoorten met klemmen worden gevangen.

De Gemeenschap heeft erin toegestemd zes jaar te wachten met het in werking laten treden van het invoerverbod nadat de bontsector en andere belanghebbenden de verzekering hebben gegeven dat bepaalde vangmethoden zonder wreedheid mogelijk zijn en dat die door hen gebruikt zullen worden.

De Commissie weet ook wel dat momenteel nog 90% van de pelsdieren met klemmen gevangen wordt maar zij gelooft dat het dreigende invoerverbod de betrokken landen ertoe zal aanzetten andere manieren te gebruiken om in het wild levende dieren te vangen. En mochten zij dat niet doen dan is een importstop een betere manier dan het merken van vellen.

INFLATIE : gematigde stijging in mei

Maar enorme verschillen tussen de lidstaten.

Op Europees niveau zijn de prijzen in mei met slechts 0,4% gestegen, hetgeen de kleinste stijging is die dit jaar werd genoteerd. Maar de verschillen tussen de lidstaten zijn geweldig groot. Zo zijn de prijzen in België en Spanje stabiel gebleven. In Nederland, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk en Italië zijn ze licht gestegen. Daartegenover staat dat ze naar boven schoten in Denemarken (0,7%), het Verenigd Koninkrijk (0,9%), Portugal (1,1%) en Griekenland (3%) waar de stijging vooral veroorzaakt werd door de sectoren huisvesting, transport, dranken en tabak. Over twaalf maanden gerekend bedroeg het inflatiepeil in de EG 5,4%, hetzelfde als in mei 1989.